

controleurs, alsook op het met den ziekdienst belaste personeel;

Op de voordracht van Onzen Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg,

Wij hebben besloten en Wij besluiten,

Artikel 1. — De rubrieken 14° en 15° van artikel 1, § 1, van het koninklijk besluit dd. 28 Februari 1922, houdende bepaling van de met een vertrouwenpost belaste personen, worden opgegeven.

Art. 2. — Onze Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 30ⁿ Maart 1936

LEOPOLD.

Van Koningswege:

De Minister van Arbeid en Sociale Voorzorg,

A. DELATTRE.

MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN

ALGEMEENE DIRECTIE VAN HET MIJNWEZEN

MINISTERIEELE RONDSCHRIJVEN AANGAANDE
DE MIJNPOLITIE

Rondschrijven dd. 15 Oktober 1935 op het afschieten der
mijnen.

Een ongeval veroorzaakt door het ontsteken van mijnen is onlangs in een steenkoolmijn der Centrubekken voorgekomen tengevolge van het niet afgaan van eene mijn tijdens het ontsteken in groep van acht mijnen onder elkaar verbonden.

De onderzoeken, over ongevallen van dien aard gedaan, moeten natuurlijk al de omstandigheden navorschen die de hoofdzak kunnen geweest zijn van het niet afgaan der mijn en het behoort in 't bijzonder te onderzoeken of het niet afgaan niet werd veroorzaakt door het in kortsluiting zetten van de ermede verbonden ontstekers.

Zulk een in kortsluiting zetten wordt mogelijk gemaakt door het in aanraking komen met metalen stukken-bestanddeelen van het ijzeren spoor, klampen of ladingsplaten voor de gedolve aarde enz., die gewoonlijk zijn aangebracht in de nabijheid van de werkfronten waar het ontsteken van mijnen geschiedt.

Men wijst er mij op dat bij het aaneenschakelen der tot het ontsteken noodige aansluitingen, bijzonder wanneer het afschieten betreft van in groep verbonden mijnen, sommige schiet-meesters er groote zorg voor dragen de leidingsdraden van de verschillende ontstekers niet in den war te brengen — deze voorzorg is zeer prijsbaar — maar zij verzuimen te

beletten dat sommige aansluitingen in aanraking komen met welke ook metalen stukken, als bijvoorbeeld, van een der klampen of platen die aangebracht zijn om het laden der uitgedolven aarde te vergemakkelijken.

Het is gemakkelijk te verstaan dat het niet afgaan van een of meerdere mijnen het gevolg zijn kan van zulk eene nalatigheid en dat het later de oorzaak kan worden van eene ontijdige ontsteking bij geval het niet afgaan onopgemerkt bleef.

Het is van belang dat de aandacht van de schietmeesters op deze oorzaak van gevaar wordt gevestigd.

Daarom verzoek ik U kennis te geven van het geen voorgaat aan de besturen van de steenkoolmijnen van uw arrondissement en dat de ingenieurs en afgevaardigde van het Mijntoezicht die onder uw orders staan er een wakend oog op houden dat de schietmeesters er zorg voor dragen om het voortbrengen te vermijden van aanrakingen tusschen de aansluitingen der draden van de ontstekers met ieder welk ook metaalstuk.

Namens den Minister:

De Directeur Generaal van het Mijnwezen,
Gustaaf RAVEN.

Rondschrijven dd. 6 December 1935 op het gebruik springstoffen in de mijnen.

Het algemeen onderzoek van verleden jaar, betreffende de wijzigingen die eventueel dienden aangebracht aan sommige bepalingen van het K. B. dd. 24 April 1920, aangaande het gebruik van springstoffen in de mijnen, heeft bewezen eenerzijds, dat reglementenbepalingen, — er is geen sprake van die, voor het oogenblik ten minste, te wijzigen, — door sommige ontginners en zelfs door sommige ingenieurs op verkeerde wijze worden verstaan en anderzijds dat het, van heden af, nuttig is meerdere speciale punten 't zij de huidige reglementeering, 't zij de verklarende rondzendbrieven van deze reglementeering, nader te bepalen.

Paragraaf 2 van artikel 1 van het K. B. dd. 24 April 1920, bepaalt dat de aanstelling van bedienden met een erkende bevoegdheid en die de gewenschte waarborgen omtrent de orde en de zedelijkheid bieden, en die springstoffen in de mijnen en in de aanhoorigheden mogen binnenbrengen, gedaan wordt door den leider der werken die de door hem noodig geachte bijzondere voorzichtigheidsmaatregelen voorschrijft.

Er blijkt uit het proces-verbaal van de vergadering van de Commissie tot herziening der mijnreglementen, tijdens dewelke den tekst van paragraaf 2 werd besproken dat door de zinsnede: « door den leider der werken » dient verstaan dat de aanwijzing van bewuste bedienden mag worden gedaan 't zij door den leider der werken persoonlijk, 't zij door om 't even welken anderen persoon die daarmee door den leider der werken gelast is.

In mijn rondschrijven van 29 Maart 1920, n° 13 G/6021, handelende over het kiezen der schietmeesters, heb ik er op gewezen dat het van het grootste belang zou zijn de effectieve schietmeesters en de reserveschietmeesters de voordrachten te doen bijwonen die b.v. maandelijksch door het leidend personeel der mijnen zouden gehouden worden. In

deze voordrachten zou herinnerd worden aan de maatregelen die dienen in acht genomen, en zouden de ongevallen verklaard worden die zich hebben voorgedaan, alsook de daarvan af te leiden gevolgtrekkingen.

Mijn aandacht werd ook gevestigd op het nut dat er, 't zij voor de mijningenieurs, 't zij voor de afgevaardigden bij de mijninspectie, in hun hoedanigheid van vertegenwoordigers van het mijnwezen, zou liggen in het bijwonen van sommige dezer voordrachten.

Er valt niet te twifelen dat dusdanige praktijk nut zou opleveren. Door af en toe deze voordrachten bij te wonen, zullen de Heeren afgevaardigden bij het personeel meer in aanzien staan; zij zullen ook voor de vergelijkingen die zij hoeven te maken tusschen de verschillende wijzen van inrichting dezer voordrachten, ze verbeteren en meer nut doen opleveren; zij zullen nuttige inlichtingen, kunnen inwinnen nopens sommige praktijken; zij zullen in kennis worden gesteld met de bijzonderheden of de speciale bevoegdheden van sommige schietmeesters.

Artikel 2 van het K. B. 24 April 1920, eischt dat de ontplofbare stoffen slechts onder den vorm van patronen worden vervoerd in de mijnwerken. Het schrijft eveneens voor dat het buskruit, de brisante springstoffen en de slaghoedjes, voor dit vervoer dienen vervat in afzonderlijke, zorgvuldig gesloten recipienten.

Het spreekt van zelf dat dezelfde voorzorgen dienen genomen bij het binnenbrengen, waarvan spraak in artikel één, van ontplofbare stoffen in de aanhoorigheden der mijnen en dat dit ook geldt voor het vervoer van voornoemde ontplofbare stoffen door de schietmeesters tusschen het uitdeelingsmagazijn en de ondergrondse werken.

Er blijkt ten andere, uit de werkzaamheden in verband met het opmaken van het reglement door de herzienningscommissie der mijnreglementen dat vooraf dient aangenomen dat dit vervoer niet rechtstreeks mag geschieden. Aldus dient, bij voorbeeld, aan een schietmeester met zijn vracht springstoffen, toelating gegeven om zich bij den chef-mijnwerker te begeven ten einde aanvullende onderrichtingen te ontvangen of verslag uit te brengen.

Anderzijds, dienen de sommige klaarblijkende misbruiken geweerd, o.a. een schietmeester die zijne vracht springstoffen onbewaakt zou laten in een bovengrondsche aanhoorigheid of nog een schietmeester die, na te zijn op gehaald, zich naar de stortbaden zou begeven en zijn uitgangskleeren zou aantrekken alvorens zijn springstoffen naar het uitdeelingsmagazijn te hebben teruggebracht.

Artikel 2 eischt eveneens dat de slaghoedjes bevat wezen in stevige slotvaste bussen.

In praktijk bezigt men dikwijls, voor het vervoer van slaghoedjes, lederen patroontasschen, die door middel van een hangslot kunnen gesloten worden. Alhoewel dusdanige patroontasschen niet als « doozen » in den engen zin van het woord kunnen aangezien worden, dient er nochtans overwogen dat zij aan den geest van de voorschriften beantwoorden en dat het gebruik ervan dient geoorloofd.

Een manier van handelen, die in sommige koolmijnen in gebruik is, bestaat in het inzamelen der slaghoedjes die door de schietmeesters in de bergplaats werden ondergebracht en, onder deze slaghoedjes deze uit te nemen die 's anderdaags door eenige schietmeesters zullen worden gebezigd. Hieruit voegt dat, dien dag, een bepaalde schietmeester over slaghoedjes beschikt die, den vorigen dag, aan een of meer van zijn collega's, misschien wel twee dagen tevoren aan andere collega's werden ter hand gesteld.

Een dergelijke praktijk, systematisch toegepast, en dit met het doel het werk van den verdeelingsagent te vergemakkelijken, is af te raden, zooals ten andere alle praktijk van denzelfden aard die het afleveren aan een schietmeester, van slaghoedjes, die de vorige dagen door meerdere andere schietmeesters behandeld werden, zou voor gevolg hebben.

Artikel 3 van het K. B. dd. 24 April 1920 legt aan den exploitant op een periodieke controle te houden over het ohmisch weerstandsvermogen van de zundersslaghoedjes, weerstandsvermogen door de fabrikanten op de pakbekleding aangegeven.

De aldus aan de exploitant voorgeschreven verplichting beteekent niet dat hij zelf of een der rechtstreeksche bedienden deze controle dient uit te oefenen.

Er dient beschouwd dat aan dit voorschrift wordt voldaan indien de exploitant tot deze periodieke controles laat overgaan door een ernstig opgevatte dienst, onafhankelijk van zijn springstoffen zonderleveranciers.

Anderzijds dient er ook verstaan dat de mijningenieur, omrede van zijn toezichtsofdracht, niet alleen het recht heeft bij deze controles af en toe aanwezig te zijn, maar zelfs ertoe verplicht is; dat hij eventueel er meerdere mag voorschrijven en dat hij slaghoedjes mag nemen om ze naar het Nationaal Mijninstituut, voor onderzoeksproeven te sturen.

Artikel 6 van het K. B. dd. 24 April 1920 eischt dat, tot op het oogenblik dat zij worden gebruikt, de brisante springstoffen in een veilig vertrek worden geborgen, dat zij in een stevigen koffer of in een slotvaste ruimte geborgen worden en dat de ontstekers in een bijzonder vak van dien koffer of van dat vertrek worden geplaatst.

De gezonde interpretatie van deze voorschriften beschouwdt dezen koffer of dat vertrek als een tijdelijke opslagplaats der brisante springstoffen en der ontstekers en diensvolgens dient deze koffer of dit vertrek samen met ontplofbare stoffen en ontstekers, geen enkel ander voorwerp of welkdanig materieel ook zooals spijkers, kluikbouten, sleutels, enz., te bevatten. Er zou nochtans geen bezwaar zijn tegen het voorbehouden van een vak in voornoemde koffer of voornoemd vertrek voor materieel noodig tot het schieten der mijnen zooals, bij voorbeeld, **een ontploffingstoestel, een** opgerolde schietkabel, isoleerdoek, een reservepatroontasch.

Aanbevelingswaardige praktijken zijn b.v. het veraardigen van voornoemde koffers volgens afmetingen verschillende met deze voor gereedschap of allerlei materieel, derwijze dat alle verwarring onmogelijk zij, of nog in het deksel van den koffer een goed leesbare tekst aan te brengen, die de aandacht trekt, zooals b.v. « Springstoffen ».

Er dient eveneens verstaan dat de combinatie van artikelen 2 en 6 eischt dat de patroontassen en de dozen voor slaghoedjes, met een sleutel gesloten wezen, zelfs wanneer ze zich in een koffer of vertrek bevinden dat met een sleutel gesloten is.

Artikel 11 van het K. B. dd. 24 April 1920, betreffende

het bewaken der mijnen bij het afschieten voorziet niet uitdrukkelijk het geval waarin de fronten van twee delvingsploegen naar elkaar toekomen, geval dat zich betrekkelijk dikwijls voordoet en een bijzonder gevaar oplevert wanneer de fronten over een zekere grens dicht bij mekaar komen.

In dergelijk geval dienen bijzondere voorzorgsmaatregelen genomen; een dezer maatregelen bestaat in het verwijderen van het personeel gebezigd op een der twee werkfronten tijdens het laden en het afschieten op het ander werkfront.

Artikel 22, van toepassing op de mijngashoudende mijnen van 2de en 3de klas en op de stoflagen der mijngasvrije mijnen van 1e categorie onderworpen aan de reglementen van de mijnen der 2de categorie, bepaalt dat het afschieten der mijnen op een zelfden luchtstroom tijdens de arbeidsuren van dezelfde ploeg, slechts aan een agent mag worden toevertrouwd.

De strikte verklaring van deze bepaling belet of hindert ten minste de uitvoering van zekere werken van ontbetwistbaar nut, zooals b.v. het heropenen voor de springstof, in den loop der normale arbeidsuren voor ondermijning der voornaamste koolmijngangen waarin een luchtstroom in omloop is die meerdere houwplaatsen bedient.

In dusdanige gevallen mogen afwijkingen voorzien worden, en de schietmeester met bedoeld werk belast mag, zoo noodig, een zijn van de houwplaatsen.

Een andere moeilijkheid van toepassing van hetzelfde artikel 22 komt voor wanneer eene laag twee tegenovergestelde hellingen biedt die ontgonnen worden met twee het eene tegenover het andere staande werkfronten van weerskanten van eenzelfde luchtafvoergalerij liggend.

In dit geval ligt het openingsfront van deze galerij in de twee gecombineerde luchtstromingen en men hoeft zich af te vragen wie der twee schietmeesters met het afschieten der mijnen voor het uitbakken dezer galerij dient belast.

In dergelijk geval dient dus vereischt dat de twee schietmeesters bij het afschieten tegenwoordig zijn en dat een van beiden belast weze met al de onderwijningswerken.

Het lijkt geen twijfel dat de zelfde voorzorgen dienen ge-

nomen bij het openen der luchttoevoergalerij van twee werkfronten die zooals hierboven aangeduid ten opzichte van deze galerij geplaatst zijn.

Ik verzoek U voorgaande wenken ter kennis te brengen van de HH. Ingenieurs en de HH. Afgevaardigden onder uw bevel, alsook aan de mijnontginners afhangende van uw arrondissement.

Namens den Minister,
De Directeur Generaal van het Mijnwezen,
Gustaaf RAVEN.

Rondschrijven dd. 20 September 1935 aangaande het delven van aansnijdingssteengangen in de mijnen der 3de categorie.

Bij rondzendbrief n° 13 G/6292 dd. 28 Januari ll., waarbij uitleg werd verstrekt over dezen van 7 September 1901 betreffende de toepassing van artikel 32bis, van het Algemeen Reglement op de Mijnpolitie, heb ik uwe aandacht gevestigd op het feit dat de tekst van dit artikel 32bis stellig zonder beperkingen en toepasselijk op al de voorbereidende werken van 2de en 3de categoriën. U wapent om ieder misbruik van wege de exploitanten te beletten en ik heb U aangezocht om het beschouwd gedeelte van den rondzendbrief van 7 September 1901 te aanzien als een eenvoudig gedoogen, waarvoor U steeds het gezag blijft behouden, om de toepassing er van te bepalen, naarmat de bijzondere omstandigheden van ieder geval.

In den loop van het onderzoek dat aanleiding heeft gegeven aan mijn rondzendbrief van 28 Januari ll. werd mijn aandacht gevestigd op het feit dat tusschen de voorbereidende werken in mijn rondzendbrief van September 1901, de gevaarlijkste onder het oogpunt der veiligheid van het personeel de aansnijdingssteengangen zijn die gedolven worden achter de werkfronten in de mijnen van 3de categorie.

De H. Liagre, Hoofdingenieur-Directeur van het 2de mijnarrondissement op dat punt terugkomende, is van meening dat het delven van zulke steengangen aanleiding geeft tot machtiging of tot bericht. Ik deel deze meening, de voorgestelde maatregel moet toelaten om, naar waarde, de bijzondere omstandigheden te schatten (belangrijkheid van de mijngasontwikkeling, moeilijkheid van de afzonderlijke stroombanen in te richten zonder ernstige belemmering van de exploitatie enz.) die voorkomen in het delven dezer steengangen.

Van andere zijde, dient er rekening te worden gehouden dat werken van dien aard, in zekere gevallen en in 't bij-

zonder om de regelmatigheid van den afbouw te verzekeren, zonder uitstel dienen begonnen te worden.

Daarom verzoek ik U, in 't vervolg een afwijking van toepassing van artikel 32bis voorgeschreven bij rondzendbrief dd. 7 Juli 1901, voorwat betreft de aansnijdingssteengangen van weinige lengte die achter het afbouwfront in de mijnen van derde categorie worden gedolven, aan de voorwaarde wordt onderworpen dat er U door den ontginner bericht worde van gegeven bericht dat dient vergezeld van de aanduiding der maatregelen die hij voorstelt te nemen om, rekening gehouden met de lokale omstandigheden, de gezondmaking der beschouwde werken te verzekeren.

Bij vergelijking met het principe aanbevolen door de Ministerieele onderrichting van 1886, betreffende de toepassing van artikel 33 van het Algemeen reglement dient er te worden verstaan dat vooraleer het delven waarvan spraak te beginnen de ontginner uwe onderrichtingen niet hoeft af te wachten en dat het dus behoort dat gij hem zonder verwijl de opmerkingen die gij hem desgevallend zoudt hebben te doen, laat geworden.

Ik verzoek U H. Hoofdingenieur deze onderrichting ter kennis te brengen van de HH. Mijningenieurs en van de HH. Afgevaardigden bij het Mijntoezicht onder uwe orders alsook van de besturen der steenkoolmijnen die de zaak betreft.

Namens den Minister:

De Directeur Generaal van het Mijnwezen,
Gustaaf RAVEN.

Rondschrijven dd. 11 September 1935, op het gebruik der benzine of mazout locomotieven in de ondergrondse werken.

Na een ongeval in December j. l. voorgekomen, in de ondergrondse werken, van een bedrijfzetel onder toezicht staande van het 9de mijnarrondissement en ontstaan door het gebruik van een locomotief met Diesel motor heeft de H. Directeur van voormeld arrondissement de toelating van het gebruik dezer locomotief afhankelijk gemaakt van de verplichting overal en ten alle tijde, eene vrije ruimte van minstens 25 centimeter te laten, tusschen den uitwendigen omtrek der machine en de bekleeding der galerijen door deze machine doorloopen.

Deze verplichting is inwerkelijkheid eene nauwkeuriger bepaling der 3de voorwaarde van artikel 1 van de Ministerieele onderrichting dd. 12 Mei 1920, aangaande de tijpe voorwaarden aan dewelke het gebruik van dergelijke locomotieven onderworpen is.

Mijne aandacht is opnieuw getrokken geweest op den tekst van deze voorwaarde door den H. Inspecteur Generaal ten gevolge van eene machtiging tot het gebruik van zulk een locomotief in een steenkoolmijn van het 8de arrondissement verleend.

In overeenstemming met den H. Hoofdingenieur van dit arrondissement, stelt de H. Inspecteur Generaal voor, de voormelde voorschriften der Ministerieele onderrichting van 12 Mei 1920, nauwkeuriger te bepalen.

Ik sluit mij bij deze meening aan.

Bijgevolg dient U de 3de voorwaarde van artikel 1 der Ministerieele onderrichting van 12 Mei 1920 zoo te verstaan dat het noodig is, op welke plaats ook van den weg door de locomotieven doorloopen en ten alle tijde van hun gebruik over, eene vrije ruimte van minstens 25 centimeters te beschikken tusschen den uitwendigen omtrek der machine en de bekleeding der galerijen door deze machine doorloopen.

insgelijks tusschen de uitwendigen omtrek en de stijlen welke eventueel tusschen de twee spoorbanen zouden geplaatst zijn of versterking van de ondersteuning of om alle andere reden.

Er dient ook verstaan dat eene vrije ruimte, van dezelfde grootte insgelijks moet bestaan overal en ten alle tijde, tusschen den uitwendige omtrek der machine en gelijk welk voorwerp (allerhande buizen, luchtkokers, materieel, enz.) hetzij voorgoed, hetzij tijdelijk geplaatst in de galerijen door de locomotief doorloopen.

Gelief de voorgaande overwegingen in acht te nemen bij het behandelen van aanvragen voor het verbruik van benzine of mazout locomotieven welke U voortaan zullen voorgelegd worden, en onderhavige onderrichting mede te deelen aan de HH. Ingénieurs en afgevaardigden van uw arrondissement alsook aan de directies der steenkoolmijnen welke onder uw toezicht staan.

Namens den Minister:

De Directeur Generaal van het Mijnwezen,
Gustaaf RAVEN.

RÉPARTITION

DU

PERSONNEL

ET DU

SERVICE DES MINES

Noms et lieux de résidence des fonctionnaires

(1er avril 1936)
